

TER BESLISSING

Aan
de minister

17/8

Generale Thesaurie
Directie Financiële
Markten

Persoonsgegevens

Datum

14 augustus 2025

Notanummer

2025-0000255752

Bijlagen

1. Beantwoording schriftelijke vragen Idsinga (NSC) c.s.
2. PwC Onderzoek Zelfstandige Spaarrekening

nota

Beslisnota beantwoording Kamervragen van het lid Idsinga (NSC) over de uitvoering van een aantal aangenomen moties

Aanleiding

Het Kamerlid Idsinga (NSC) c.s. heeft Kamervragen gesteld over de status van de uitvoering van diverse aangenomen moties. Deze vragen betreffen zowel de regulering van financiële diensten (zoals spaarrentes en betaalrekeningen), als het besluitvormingsproces rondom de privatisering van de Volksbank.

Beslispunten

1. Bent u akkoord met de beantwoording van de Kamervragen (bijlage 1)?
2. Gaat u akkoord met het verzenden van het PwC-onderzoek over het verplicht aanbieden van een zelfstandige spaarrekening (bijlage 2)? U schrijft daarbij dat u het onderzoek en de opvolging t.a.v. de spaarmarkt integraal wil bespreken met de Autoriteit Consument & Markt (ACM) voor u hierover besluit. U zult de Kamer hierover dit najaar informeren.
3. Zo ja, wilt u dan de aanbiedingsbrief (bijlage 1) ondertekenen?
4. Tot slot graag uw akkoord voor het openbaar maken van voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's.

Kernpunten

- Drie van de aangenomen moties van Idsinga c.s. van 4 februari jl. gaan over de spaarmarkt; de vierde gaat over de privatisering van de Volksbank. Eerstgenoemde moties houden verband met uw opvolging van het ACM-rapport over concurrentie in de spaarmarkt.
- Onderdeel van uw opvolging was een onderzoek naar de gevolgen van een verplichting om zelfstandige spaarrekening aan te bieden (ook wel: verbod op de koppelverkoop van spaar- en betaalrekeningen). PwC heeft dit onderzoek op 30 juni jl. opgeleverd. PwC verwacht dat het verplicht aanbieden van een zelfstandige spaarrekening niet in het belang van de consument is (zie de toelichting voor meer informatie).
- Gelet op deze conclusie van PwC is het o.i. raadzaam om met de ACM in overleg te treden en daarbij ook de bredere opvolging van de ACM-aanbevelingen te betrekken die u t.a.v. de spaarmarkt hebt toegezegd, om zo een integrale afweging te maken.
- Dit licht u toe in de beantwoording. U zegt toe dat u de Kamer daarna, nog dit najaar, uitgebreid zal informeren in een brief, waarin alle toegezegde opvolging en relevante moties worden besproken. Gezien het belang om de Kamer tijdig te informeren, stellen we voor het rapport van PwC alvast zonder uw appreciatie aan de Kamer mee te sturen met deze antwoorden.

- In de beantwoording van de vraag waarom de motie over het staken van de voorbereiding van de privatisering van de Volksbank nog niet is uitgevoerd, herhaalt u uw reactie in de op 8 juli jl. verzonden Kamerbrief Voortgangsrapportage Volksbank 2024. U geeft aan dat de transformatie van de Volksbank losstaat van de voorbereiding voor privatisering.

Toelichting

- Er zijn drie moties van het lid Idsinga c.s. aangenomen met betrekking tot de spaarmarkt. Deze betreffen:
 - Het voorbereiden van wetgeving voor een verbod op koppelverkoop (Kamerstuk 32525, nr. 218). Het onderzoek van PwC is in dit verband een belangrijke stap, om zodoende te beoordelen of deze maatregel doeltreffend en doelmatig is.
 - Het doen van onderzoek naar directe regulering van spaarrentes (Kamerstuk 32545, nr. 2019). U bent bezig met een verkenning van directe regulering van spaarrentes, waarbij u gebruik maakt van analyses van De Nederlandsche Bank (DNB), de Europese Centrale Bank (ECB) en de Nationale Bank van België (NBB).
 - Het nemen van actie om te zorgen voor basisbetaalrekeningen, hogere spaarrentes en lagere kosten voor bankrekeningen (Kamerstuk 31477, nr. 109). U komt terug op uw bredere opvolging van het ACM-rapport t.a.v. de spaarmarkt in de hierboven genoemde brief. De acties die u overweegt en eerst met de ACM wilt bespreken dragen bij aan meer concurrentie op de spaarmarkt en daarmee aan hogere spaarrentes en/of lagere kosten voor bankrekeningen. U komt in de voortgangsbrief over witwassen later dit najaar terug op uw acties voor zakelijke basisbetaalrekeningen.
- Het onderzoek van PwC stelt dat het verplicht aanbieden van een zelfstandige spaarrekening naar verwachting niet in het belang van de consument is. PwC heeft consumentenonderzoek laten doen waaruit blijkt dat consumenten koppelverkoop weliswaar als overstapdrempel ervaren, maar vaak pas willen overstappen als een losse spaarrekening gratis wordt aangeboden. Dit zal volgens de banken naar verwachting niet het geval zijn; banken zullen hun kosten voor het aanbieden van de spaarrekening immers willen doorberekenen. Hierdoor zal het effect van de maatregel op overstapgedrag waarschijnlijk beperkt zijn.
- Daarnaast laat het onderzoek van PwC zien dat een (beperkte) toename in overstapgedrag waarschijnlijk onvoldoende zal zijn om daadwerkelijk de concurrentie te verhogen. Macro-economische en bedrijfseconomische overwegingen zoals overliquiditeit in de markt en de hoge kosten van een spaarrenteverhoging maken dat (groot)banken niet snel rentes zullen verhogen om spaarders te behouden dan wel aan te trekken. Dit beperkt het effect op overstapgedrag ook weer verder.
- Een brede klankbordgroep waar De Nederlandsche Bank, de Autoriteit Financiële Markten, de Consumentenbond, de NVB en individuele banken aan deelnamen, kon zich vinden in de conclusies van het onderzoek.

Communicatie

Geen aanvullende communicatie voorzien.

Politiek/bestuurlijke context

De motie over koppelverkoop is ingediend door Idsinga (NSC), Grinwis (CU), Flach (SGP) en Van der Lee (GL-PvdA) en is daarnaast gesteund door de PVV, D66, SP, DENK, FVD, PvdD, Volt en Ja21. De motie over regulering van de spaarrente is ingediend door dezelfde leden en Van Dijk (CDA) en vond verder steun van dezelfde partijen als de motie koppelverkoop, minus FVD. De motie die vraagt om banken te bewegen tot hogere spaarrentes, lagere kosten en een basisbetaalrekening is ook door deze leden inclusief Van Dijk (CDA) ingediend en is gesteund door alle partijen behalve de VVD.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.